2. издање

СТРИПОВИ ИЗ НИКАД РОБОМ

(1966-1968)

Кад митраљез умукне
Крваво свитање
Барјак над Србијом

Бранислав Јовановић - Брана

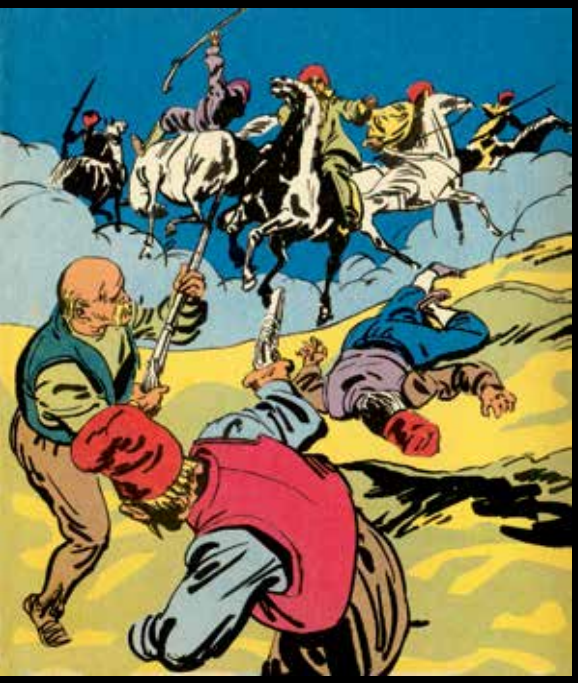

приредио
Живојин Тамбурић

поговор
Слободан Ивков

www.modestystripovi.com
info@modestystripovi.com

Стрипови из Никад робом

(1966-1968)

Бранислав Јовановић - Брана

Modesty STRIPOVI

Београд, 2019.

Бранислав Јовановић - Брана
Стрипови из Никад робом
(1966-1968)

Едиција: УСПОМЕНЕ #1, 2. издање

Издавач: Modesty stripovi,
www.modestystripovi.com,
info@modestystripovi.com

Уредник: Живојин Тамбурић

Права за ово издање: © Живојин Тамбурић

Права у целини: © Ђорђе Јовановић

Аутор: Бранислав Јовановић - Брана

Поговор: Слободан Ивков

Графички дизајн: Татјана Сјеклоћа

Штампа: Службени гласник

Тираж: 50

CIP - Каталогизација у публикацији,
Народна библиотека Србије, Београд

ISBN 978-86-80306-15-5
COSBISS.SR-ID 280910860

Sva prava ostaju sa nosiocima autorskih prava i potpuna ili delimična reprodukcija ove knjige mora se dogovoriti sa nosiocima autorskih prava.

Садржај

Сажетак 4

Никад робом / Кад митраљез умукне 5

Никад робом / Крваво свитање 37

Никад робом / Барјак над Србијом, Таковски устанак II део... 73

Реч издавача 105

Поговор 107
Слободан Ивков

Биографија Бранислава Јовановића - Бране 155
Слободан Ивков

Захвалнице и напомене 158
Слободан Ивков

Сажетак

Ова књига садржи три стрипа Бранислава Јовановића – Бране (1933-2002), познатог илустратора „Политикиног Забавника“ и других издања куће„Политика“ из Београда, као и других ревија и магазина. Брана је био успешан илустратор преко 40 година, али се у стрипу мало огледао, што је био резултат његове ненаметљивости и кратковидости стрип уредника. Ова три стрипа, оригинално издата између 1966. и 1968. године у едицији „Никад робом“, издавача „Дечје новине“ из Горњег Милановца, представљају његова једина дужа и комплетна стрип остварења.

Издавањем ове три свеске од по 30 страна – „Кад митраљез умукне“, „Крваво свитање“ и„Барјак над Србијом“, желимо да подсетимо на велики таленат Бране Јовановица и прикажемо његово умеће новим генерацијама љубитеља стрипа. Стрипови су пропраћени детаљним поговором који је написао Бранин дугогодишњи пријатељ и поштовалац Слободан Ивков. Слободан је осветлио не само Бранин живот и стваралаштво, већ нам је приближио и време у коме су стрипови настали, као и историјске периоде о којима ови стрипови говоре - Први светски рат у Србији 1914. године и Други српски устанак 1815. године.

Summary

This book includes three comics by Branislav Jovanović – Brana (1933-2002), a well-known illustrator of “Politikin Zabavnik” and other publications by “Politika”, Belgrade, as well as various other journals and magazines. Brana was a successful illustrator for more than 40 years, but he did not produce many comics due to his lack of assertiveness and short-sightedness of comic editors. These three comics, originally published between 1966 and 1968 in the “Never Enslaved” edition by “Children’s Newspaper”, Gornji Milanovac, present his only complete comic undertakings.

By publishing these three 30-page comics – “When the Machinegun Is Silenced”, “Bloody Dawn” and “The Flag Over Serbia”, we wish to remind the public of the great talent of Brana Jovanović and to showcase his art to the new generation of comic lovers. The comics are followed by detailed analyses written by Brana’s life-long friend and admirer Slobodan Ivkov. Slobodan has portrayed Brana’s life and work, the time when these comics were created and historical periods which they are situated in – the First World War in Serbia in 1914 and the Second Serbian Uprising in 1815.

НИКАД РОБОМ

ЦЕНА 60 старих дин.
0.60 нових дин.

БРОЈ 42

КАД МИТРАЉЕЗ УМУКНЕ

Да ли сте купили свеске „НИКАД РОБОМ“:
АМАДОКА - ТАЈАНСТВЕНИ ВИТЕЗ
ХЕРОЈИ СА ЉУБИН ГРОБА

Година 1914.

У први светски рат Србија је ступила са 250.000 војника и 500 топова, насупрот Аустроугарској која је опремила „балканску армију" која је требало за неколико дана да прегази Србију. Та армија названа је „казнена експедиција". Она је била састављина од 350.000 бораца и 1250 топова.

Три дана по објави рата аустријска војска је ушла у Србију и напредовала до Цера. Ту су Срби горду „казнену експедицију" уништили. Непријатељ је тада изгубио око 30.000 војника и био потиснут преко Саве. Српска војска је прешла у Срем где је са великим одушевљењем дочекана. Аустријској војсци је стигло појачање те су се Срби морали повући.

Аустријска војска је поново прешла Саву и Дрину и заузела положај око Гучева, где су вођене крваве борбе месец дана. Тада је Србима нестало муниције, морали су се повући до Рудника, Космаја и Ужица. Аустријанци су ликовали, у њиховим рукама били су Београд, Ваљево, Шабац и Лозница, од Горњег Милановца одвајало их је само десет километара, а ни Крагујевац није био далеко. Изгледало је да је са Србима свршено.

Издаје НП „Дечје новине" — Горњи Милановац. Телефони: 81-1-195 и 81-1-248. Одговорни уредници: Срећко Јовановић и Александар Лазаревић. Цртеж Брама Јовановић. Бројеви чековних рачуна код Народне банке у Горњем Милановцу: 615-1-273 за школе и 615-1-274 за продавнице штампе. 22. април 1966. године. Цена 60 нових пара или 60 старих динара. Штампа: Новинско предузеће „Форум" Нови Сад.

АУСТРО-УГАРСКЕ ДИВИЗИЈЕ ПОХРЛИЛЕ СУ ПРЕКО ДРИНЕ У МАЛЕНУ СРБИЈУ. ХРАБРИ СРПСКИ НАРОД УСТАО ЈЕ У ОДБРАНУ СВОЈЕ ЗЕМЉЕ И СВОЈОМ РЕШЕНОШЋУ ДА СЕ НЕ ПОКОРИ ЗАДИВИО ЧИТАВ СВЕТ. ОСВАЈАЧЕ ЈЕ НА СВАКОМ КОРАКУ ЧЕКАЛА ОСВЕТНИЧКА ПУШКА. НАРОД СЕ ПРЕТВОРИО У НЕПОБЕДИВУ ВОЈСКУ...

ЉУДИ СУ ЗАБОРАВЉАЛИ НА УМОР И У СВОЈОЈ ОДЛУЧНОСТИ ИЗВРШАВАЛИ НАДЧОВЕЧАНСКЕ ПОДВИГЕ
ЕНО...ТАМО ГАТРЕВА ПОСТАВИТИ!

СТИГЛИ СМО НА ВРЕМЕ. НЕКА САДА НАЊУ. ДОБРО ЋЕМО ИХ ПОЧАСТИТИ!
ЗАУЗМИТЕ СВОЈА МЕСТА!

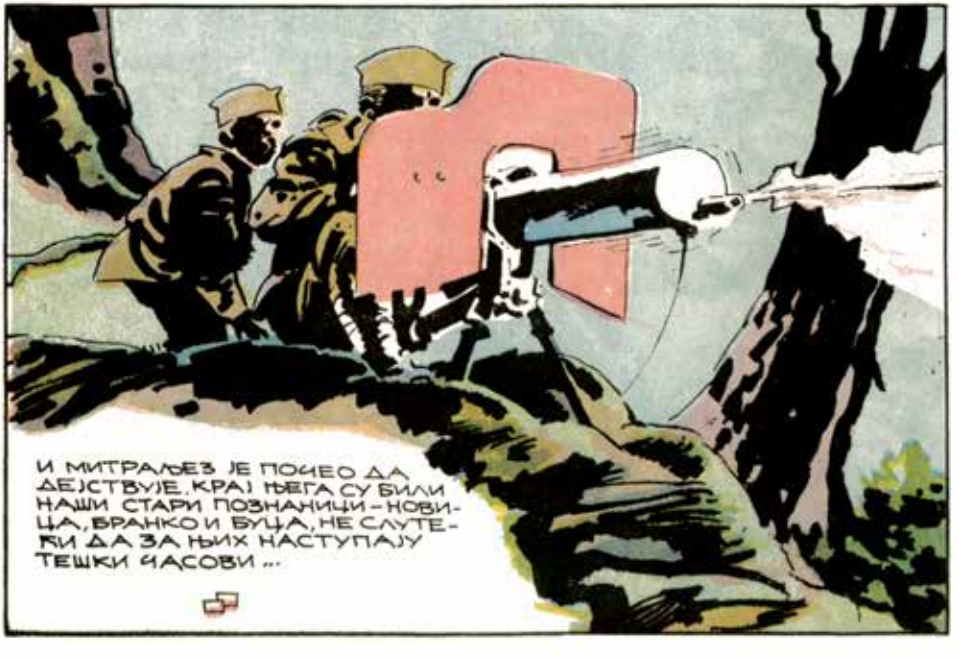
И МИТРАЉЕЗ ЈЕ ПОЧЕО ДА ДЕЈСТВУЈЕ. КРАЈ ЊЕГА СУ БИЛИ НАШИ СТАРИ ПОЗНАНИЦИ – НОВИЦА, ВРАНКО И БУЦА, НЕ СЛУТЕЋИ ДА ЗА ЊИХ НАСТУПАЈУ ТЕШКИ ЧАСОВИ...

КАО ЗЕЛЕНА ТРАВА ПОСЕЋЕНА ОШТРОМ КОСОМ, ПОКОЛЕБАЛИ СУ СЕ И ЗАСТАЛИ АУСТРИЈСКИ СТРОЈЕВИ. ЛАНАЦ НАПАДА РАСПАО СЕ ПОД УБИТАЧНОМ ВАТРОМ МИТРАЉЕЗА...

ОВО ЈЕ БИЛО ДОБРО, САМО СЕ ПИТАМ ДОКЛЕ ОВАКО МОЖЕМО ИЗДРЖАТИ!
НЕ ЗНАМ! ОСЕЋАМ САМО ДА СЕ ГОМИЛАЈУ. НАВАЉУЈУ КАО ГУБАРИ!

ШТО ЈЕ НАЈВАЖНИЈЕ, МУНИЦИЈЕ НАМ НЕСТАЈЕ... ЕВО, ПОГЛЕДАЈТЕ!

ВИДИМ ДА НАМ НЕЋЕ ДУГО ПОТРАЈАТИ. ОСТАЋЕ НАМ САМО ДА СЕ БОРИМО ПРСА У ПРСА СА МАЛО ИЗГЛЕДА НА УСПЕХ!

ИСКОРИСТИВШИ КРАТКО ЗАТИШЈЕ, КАПЛАР ОДЛУЧИ ДА СЕ ПО СВАКУ ЦЕНУ НАБАВИ МУНИЦИЈА ...

ПОЗИ ТИ, БРАНКО, СА БУЦОМ!

БАШ МИ ПРИЈА ОВАЈ ИЗЛЕТ КРОЗ ШУМУ!

И НЕКА ЈЕ ТИШИНА ЗАВЛАДАЛА... ПРОСТО СЕ НЕ БИ РЕКЛО ДА ЈЕ РАТ!

ОНИ СЕ НЕ ШАЛЕ! ЗА МАЛО ДА МИ СКИНУ КАПУ СА ГЛАВЕ!

ПОСТАЛИ СМО МЕТА ЊИХОВИМ СТРЕЛЦИМА. ПОЖУРИМО, БУЦО!

ЗАСУТИ КУРШУМИМА, ВУЦА И ВРАНКО ПРОБИЈАЛИ СУ СЕ ОД ЗАКЛОНА ДО ЗАКЛОНА ЖУРЕЋИ ДА СТИГНУ НА ЦИЉ...

ПОСЛЕ ТРКЕ СА СМРЋУ КОНАЧНО СТИГОШЕ ДО ПУКОВСКОГ СЛАГАЛИШТА...
ХИТНО НАМ ЈЕ ПОТРЕБНА МУНИЦИЈА ЗА МИТРАЉЕЗ НА ВИСУ!

НАТОВАРИТЕ САНДУКЕ НА КОЊА. ОН ЋЕ ОСТАТИ КОД ВАС СВЕ ДО КРАЈА ОПЕРАЦИЈЕ! ЧУЈЕМО ДА СЕ ЈУНАЧКИ БОРИТЕ!

ОВАКО ЈЕ ЛАКШЕ, АЛИ ОПАСНИЈЕ!
ВЕЛИКА ЈЕ МЕТА ОВАЈ НАШ НОВИ ПРИЈАТЕЉ!

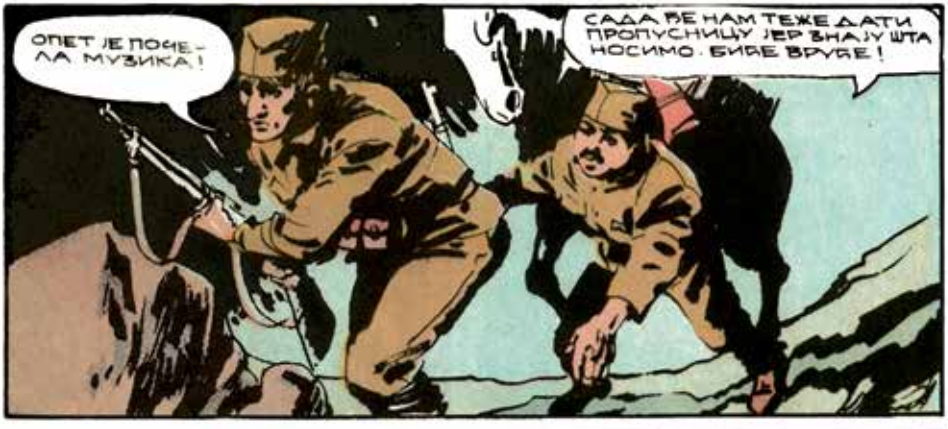
ОПЕТ ЈЕ ПОЧЕЛА МУЗИКА!
САДА ЋЕ НАМ ТЕЖЕ ДАТИ ПРОПУСНИЦУ ЈЕР ЗНАЈУ ШТА НОСИМО. БИЋЕ ВРУЋЕ!

И ТАКО СЕ БУЦА И БРАНКО НАЂОШЕ НА БРИСАНОМ ПРОСТОРУ ПРЕКО КОГА ЈЕ ВОДИО ПУТ ДО ДРУГОВА НА ПОЛОЖАЈУ
КАКО ДА ПРЕЂЕМО ПРЕКО ЊЕГА?

ОДЛУКА ЈЕ ПАЛА... ТРЧЕЋИМ КОРАКОМ ПРЕКО ПОЉАНЕ
ШИБАЈ КОЊА ДА БРЖЕ ПРОЈУРИ!
ПОТРЧИМО... ШТО ПРЕ – ТО БОЉЕ!

АЛИ... ТЕШКО ЈЕ БИЛО ПРОЋИ КРОЗ СМРТОНОСНУ КИШУ КУРШУМА. ЈЕДНО ТАНЕ НАШЛО ЈЕ ЦИЉ!
ЧУВАЈ СВОЈУ ГЛАВУ!
ПОГОДИШЕ ГА ГАДОВИ!

ШТА ДА РАДИМО. ОВАКО НЕ МОЖЕМО ЧЕКАТИ БЕСПОМОЋНО МРАК!

МЕЦИ СУ ФИЈУКАЛИ ЗЛОКОБНО ПРЕТЕЋИ СМРЋУ. СВАКИ НЕПРОМИШЉЕН ПОКРЕТ МОГАО ЈЕ ДА ЗНАЧИ КРАЈ...
МИСЛИМ ДА ИМАМ ИДЕЈУ! СЛУШАЈ!

ОДСЕЋИЋУ КАНИШЕ КОЈИ ВЕЗУЈУ МУНИЦИЈУ, А ОНДА НАСТАВИТИ И ТАКО ПРЕБАЦИТИ ОКО ДРВЕТА. ТАДА ЋЕ БИТИ ЛАКШЕ ДА ВУЧЕМО... И, БР. ЖЕ ЋЕ ИЋИ!

БРАНКО ЈЕ ОДМАХ ПРЕШАО НА ПОСАО...

ГОТОВО ЈЕ, А САДА ТРЕБА ЗАОБИЋИ ДРВО И ВРАТИТИ СЕ ДОЛЕ!

МИТРАЉЕЗ МОРА ДОБИТИ МУНИЦИЈУ! ОН НЕ СМЕ ДА УМУКНЕ!
ДРЖЕЋИ КРАЈ КАИША У РУКАМА, БРАНКО ЈЕ ПОШАО ОПАСНИМ ПУТЕМ...

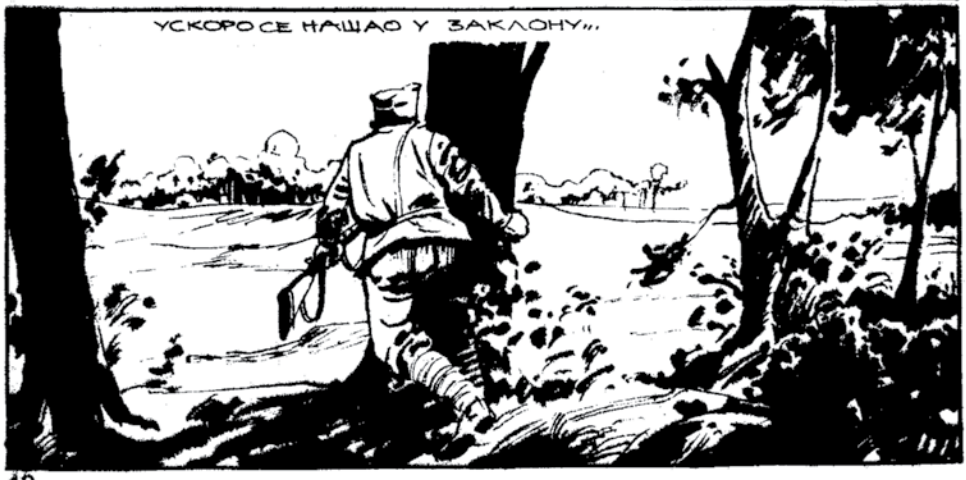
УСКОРО СЕ НАШАО У ЗАКЛОНУ...

ИЗГЛЕДА ДА ЋЕМО УСПЕТИ. САМО ДА САЧЕКАМ БУЦУ!

УСКОРО ЈЕ И БУЦА СТИГАО. ДРУГОВИ СУ ЧУЛИ МИТРАЉЕЗ КОЈИ ЈЕ ЈОШ СИПАО ВАТРУ...
ТАК-ТАК-ТАК
ЈОШ НИЈЕ КАСНО. ПОЖУРИМО!

БУЦА И БРАНКО ЗАПЕЛИ СУ СВОМ СНАГОМ. КАИШИ СУ ПРОСТО СЕКЛИ РУКЕ...
УСПЕЛИ СМО! САНДУЦИ СЕ КРЕЋУ ПРЕМА НАМА, БУЦО!

НЕ...ТО ЈЕ НЕМОГУЋЕ!
АУСТРИЈСКИ ОФИЦИР ЈЕ ЗАНЕМЕО ОД ИЗНЕНАЂЕЊА

ГАЂАЈТЕ У КОНОПАЦ!
ОНИ...ОНИ СЕ САМИ КРЕЋУ! ОПЕТ НЕКО ЛУКАВСТВО ОВИХ ДИВЉАКА!

АУСТРИЈСКИ СТРЕЛЦИ ИСПУНИШЕ НАРЕЂЕЊЕ СВЕ ПУШКАНЕ ЦЕВИ ТРАЖИЛЕ СУ НЕВИДЉИВИ КАНАП...

РЕШИЛИ СУДА ПРЕСЕКУ УЖЕ! ВУЦИ БРЖЕ!

БРЗА ПАЉБА... НЕ ПРЕКИДАЈТЕ. НЕКО МОРА ПОГОДИТИ!

...И ПОГОДАК ЈЕ УСЛЕДИО. ЈЕДАН МЕТАК ПОГОДИО ЈЕ САКУ СА ВОДОМ И ДРАГОЦЕНА ТЕЧНОСТ ПОЧЕЛА ЈЕ ДА ИСТИЧЕ...

ПОГОДИШЕ У БУРЕ. ИСТЕЋИ ЋЕ СВА ВОДА!
...А ОНДА, МИТРАЉЕЗ НЕЋЕ МОЋИ ДА ДЕЈСТВУЈЕ!

БУРЕ СЕ СА ОСТАЛИМ ТЕРЕТОМ УСКОРО НАШЛО У РУКАМА БРАНКА И БУЦЕ...
НАЈПРЕ ЗАТИСНИ ДА ВОДА НЕ ИЗЛА?И... ТАКО!

ИХ, ОСТАЛО ЈЕ САМО МАЛО ВОДЕ. ОНА ЈЕ ПОТРЕБНА МИТРАЉЕЗУ... ЗА ПИЋЕ НЕМА НИШТА!

НАТОВАРИВШИ НА ЛЕЂА ВОДУ И ЈЕДАН САНДУК МУНИЦИЈЕ ПРИЈАТЕЉИ КРЕНУШЕ ЈАРУГОМ ПРЕМА ПОЛОЖАЈУ...
ПО ОСТАТАК ВРАТИЋЕМО СЕ КАСНИЈЕ!

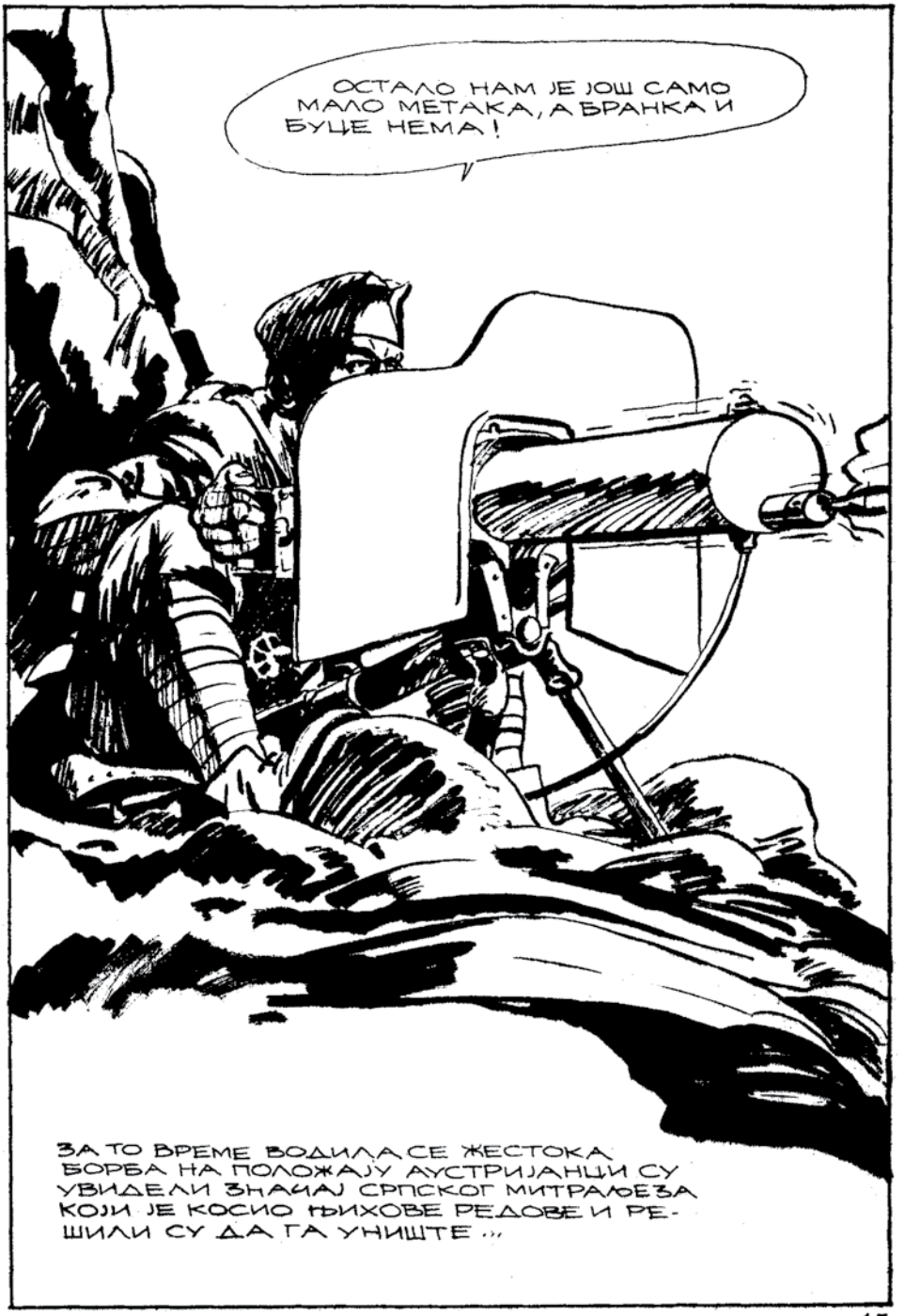
ОСТАЛО НАМ ЈЕ ЈОШ САМО МАЛО МЕТАКА, А БРАНКА И БУЦЕ НЕМА!
ЗА ТО ВРЕМЕ ВОДИЛА СЕ ЖЕСТОКА БОРБА НА ПОЛОЖАЈУ АУСТРИЈАНЦИ СУ УВИДЕЛИ ЗНАЧАЈ СРПСКОГ МИТРАЉЕЗА КОЈИ ЈЕ КОСИО ЊИХОВЕ РЕДОВЕ И РЕШИЛИ СУ ДА ГА УНИШТЕ...

ЕВО... СКОРО СМО СТИГЛИ. НАШИ СЕ ДРЖЕ!
АКО НЕ ЗАКАСНИМО, ШВАБЕ ЋЕ НАС ДОБРО УПАМТИТИ!

ПОГЛЕДАЈ... ЈОШ САМО ПОЛОВИНА РЕДЕНИКА! ТРЕБА СПРЕМИТИ БАЈОНЕТЕ!
ПРЕСТАЛИ СУДА ЈУРИШАЈУ... СПРЕМАЈУ СЕ ЗА ОДЛУЧНИ УДАРАЦ!

И У ТОМ ОДСУДНОМ ТРЕНУТКУ ИЗА ЖБУНЂА ПОЈАВИШЕ СЕ ПОЗНАТЕ ФИГУРЕ...
НОСЕ МУНИЦИЈУ! САДА ЋЕ НАМ ШВАБЕ ПЛАТИТИ! НЕКА ИХ... НЕКА ДОЂУ!
СТИГЛИ СУ!

ВИШЕ ОД ПОЛОВИНЕ ВОДЕ ЈЕ ИСТЕКЛО!
ПОГОДИШЕ, ЗЛИКОВЦИ!
ДОБРО ЈЕ КАДА СТЕ ВАС ДВОЈИЦА ОСТАЛИ ЖИВИ!

ИМАМО ВОДЕ САМО ЗА МИТРАЉЕЗ. МИ ЋЕМО И ДАЉЕ БИТИ ЖЕДНИ ДА БИ ОН МОГАО ДА НАС БРАНИ
...И НАС И СВАЈ НАРОД ШТО СА СТРАХОМ СЛУША ОВУ ПАЉБУ И ВЕРУЈЕ У НАС ...

ЗАТИШЈЕ СЕ БЛИЖИЛО КРАЈУ И СВАКИ ТРЕН ЈЕ МОГАО ДОНЕТИ НОВИ ЈУРИШ
НЕКА ПРИЂУ. САДА СЕ СИГУРНИЈЕ ОСЕЋАМ!

КАО ДА СЕ ПРОЛОМИ ЗЕМЉА. СА ГЛАСНИМ ПОЗИВОМ НА ЈУРИШ ОДЈЕКНУ И ЗАГЛУШУЈУЋА ПАЉБА НЕПРИЈАТЕЉА
НАПРЕД! НЕ МОГУ ДУГО ИЗДРЖАТИ!

ПЕШАДИЈА ЈЕ НАПРЕДОВАЛА ПРЕМА ВИСУ...

НЕ ШТЕДЕЋИ НАПОРЕ, БРАНИОЦИ СУ УДВОСТРУЧИЛИ ВАТРУ. ПУШЧАНЕ ЦЕВИ СУ БИЛЕ СКОРО УСИЈАНЕ... СВЕ ЈЕ МИРИСАЛО НА БАРУТ...

ЈОШ ЈЕДНОМ СУ АУСТРИЈАНЦИ УПОЗНАЛИ ЧВРСТИНУ ОДБРАМБЕНИХ СРПСКИХ БЕДЕМА. ЊИХОВ НАЛЕТ ЈЕ КЛОНУО И СТРОЈ ЈЕ У ПОВЛАЧЕЊУ ОСТАВИО ЛЕШЕВЕ НАПАДАЧА НА СРПСКОЈ ЗЕМЉИ...

ПОБЕДА БРАНИОЦИМА НЕ ДОНЕСЕ РАДОСТ... ОНИ СУ ИМАЛИ БРИГА КОЈЕ СУ У РАТНОМ ВРЕМЕНУ МОГЛЕ ДА БУДУ КОБНЕ...

ВОДЕ НАМ НЕСТАЈЕ... ДОКЛЕ СЕ ОВАКО МОЖЕ ИЗДРЖАТИ?

ПОКУШАЈ ДА СЕ ПРОБИЈЕШ ДО НАШИХ... КАЖИ НЕКА ПОШАЉУ ВОДУ...

ЗАСУТ МЕЦИМА ЈЕДАН ВОЈНИК ЈЕ ПОКУШАО ДА НАЂЕ ПУТ ДО СВОЈИХ ИЛИ ДО ИЗВОРА...

АЛИ ЈЕ ПАО УСКОРО ПОГОЂЕН НЕПРИЈАТЕЉСКИМ КУРШУМОМ ...

ДОК ЈЕ НА ДРУГОЈ СТРАНИ ПОЧИЊАО ЈОШ ЈЕДАН АУСТРИЈСКИ НАПАД
КРЕЋИТЕ СЕ ОБАЗРИВИЈЕ И ШТИТИТЕ ВАТРОМ ОНЕ КОЈИ СЕ ПРЕБАЦУЈУ ДО ЗАКЛОНА!

СПОРИЈЕ НАПРЕДУЈУ... ЗАМИСЛИЛИ СУ СЕ, АЛИ НЕ ЗНАМ ШТА ЋЕ БИТИ СА МИТРАЉЕЗОМ... ВРЕО ЈЕ!

БИТКА СЕ РАСПЛАМСАЛА И БОЈИШТЕ ЈЕ ОДЈЕКИВАЛО ОД ЖЕСТОКЕ ВАТРЕ. НАИЛАЗИО ЈЕ СТРОЈ ЗА СТРОЈЕМ ...

А ТАДА ПРВЕ КИШНЕ КАПИ ПАДОШЕ НА ЖЕДНУ ЗЕМЉУ И МИРИС ПРАШИНЕ ПОМЕШАСЕ СА МИРИСОМ БАРУТА. СРПСКИ ВОЈНИЦИ ЖИВНУШЕ, СРЦА ЗАДРХТАШЕ...

КИША...

УРА, СПАСЕНИ СМО!

ОБЛАЦИ ПРОСУШЕ НА ЗЕМЉУ СТРАШАН ПАУСАК. МУЊЕ РАСЦЕПИШЕ ОБЛАКЕ И ГРМЉАВИНА НА НЕБУ ПОМЕША СЕ СА ОНОМ ДОЛЕ...

УСКОРО И БУРА ПОЧЕ ДА ЈЕЊАВА... А САТИМ СЕ УВУЋЕ И ЗЕБЊА У СРЦА БРАНИЛАЦА. ПОСЛЕ ОЛУЈЕ ДОЂИ ЋЕ ОНА СТРАШНИЈА - ШВАПСКИ ЈУРИШ, ОДАВДЕ ИЗА ЖБУЊА, ОДАКЛЕ ВРЕБА СМРТ...

А ЈУРИШ СЕ ПРИПРЕМАО... ПОСЛЕДЊИ, ОДЛУЧУЈУЋИ...
ПРВОМЕ КОЈИ СЕ ПОПНЕ НА ВИС ПРИПАДА ОРДЕН. ТО ЈА ОБЕЋАВАМ!

НАЈПРЕ ЋЕМО ИХ ГРАНАТАМА ИСТЕРАТИ ИЗ ЈАЗБИНА, А ОНДА ЋЕМО КРЕНУТИ НАПРЕД!

НА НЕБУ СЕ ПОЈАВИШЕ ЗЛОКОБНИ ОБЛАЧИЋИ... ТО ЈЕ НЕПРИЈАТЕЉ ШРАПНЕЛИМА СЕЈАО СМРТ. КИША ЧЕЛИЧНИХ КУГЛИЦА СРУЧИ СЕ НА СРПСКИ ПОЛОЖАЈ...

НАПАДАЧИ СУ ОЧЕКИВАЛИ ПОТПУНУ ПОБЕДУ...
ОВО ЋЕ ИХ НАУЧИТИ ПАМЕТИ У ЊИХОВЕ РОВОВЕ УШЕТАЋЕМО ПЕВАЈУЋИ!

ЈУУРИИШ!

КАО ИЗ ЗЕМЉЕ, НА ВИСУ СЕ ПОНОВО ПОЈАВИШЕ ПУШКАНЕ ЦЕВИ УЧЕСТА ПАЉБА ПА СЕ НАЈЗАД ПРЕТВОРИ У ПРАВИ УРАГАН...

СРБИЈО, ЗА ТЕБЕ ЋЕМО ЖИВОТЕ ДАТИ... БОРИЋЕМО СЕ И ОНДА КАДА НЕ БУДЕ ВИШЕ МЕТАКА!

ДА! БРЖЕ, ОНИ СУ СВЕ БЛИЖЕ!

ЕВО, ТО ЈЕ, ПОСЛЕДЊИ!

МУНИЦИЈЕ НИЈЕ БИЛО НИ ЗА ПУШКЕ...

ОВО ТРЕБА ДОБРО ИСКОРИСТИТИ... НИЈЕДАН ДА НЕ ОДЕ УЛУДО!

КОРАК ПО КОРАК, ШВАПСКИ СТРОЈ ЈЕ БИО СВЕ БЛИЖЕ. ДА ЛИ ЈЕ ТО ЗНАЧИЛО ПОТПУН ПОРАЗ БРАНИЛАЦА?

ОТПОЧЕ ЈЕЗИВА БИТКА... СУДАРИШЕ СЕ ДВА СТРОЈА, ИЗМЕШАШЕ СЕ ВОЈНИЦИ, ЗАСВЕТЛУЦАШЕ БАЈОНЕТИ, НАТЧОВЕЧАНСКА ХРАБРОСТ СУПРОСТАВИЛА СЕ БРОЈНИЈОЈ СИЛИ. СРПСКИ ВОЈНИЦИ БОРИЛИ СУ СЕ ЗА СВОЈУ ЗЕМЉУ, ЗА РОДНА ПОЉА, ДОМОВЕ, РОДБИНУ...

СВАКИ СРПСКИ ВОЈНИК ЈЕ МИСЛИО: САМО ОВАКО МОЖЕМО ЗАУСТАВИТИ ЈУРИШ-НАШИМ ТЕЛИМА И НАШОМ ХРАБРОШЋУ.

НЕЋЕШ, ГАДЕ, НЕЋЕШ ЊЕГА!
ДРУГОВИ СУ БИЛИ ЈЕДАН КРАЈ ДРУГОГ, ДА ПОМОГНУ И СПАСУ. ЗАЈЕДНО, ОНИ СУ БИЛИ ЈАЧИ...

У РАТУ СУ ИЗНЕНАЂЕЊА СВАКОДНЕВНА СТВАР... ЗАТО СУ И АУСТРИЈАНЦИ, ЗАНУЂЕНИ ОТПОРОМ ЗАСТАЛИ И УСТУКНУЛИ...

НАЗАД НА ПОЛОЖАЈ! НЕ ДАЈТЕ ИМ ДА КРЕНУ ЗА НАМА! ПРИПРЕМИ СЕ ЗА ПАЉБУ!

НОВИЦА СЕ РАДОВАО СА СВОЈИМ ДРУГОВИМА. НЕПРИЈАТЕЉСКА ВАТРА ИМ НИЈЕ ДОЗВОЛИЛА ДА ПОБЕДА ПОСТАНЕ ПОТПУНА, АЛИ... ВИС ЈЕ И ДАЉЕ БИО ЊИХОВ ЗАДАТАК СУ ЧАСНО ИЗВРШИЛИ...

ПОБЕДИЛИ!

ПОБЕДИЛИ СМО ИХ!

ОПЕТ СМО НА СТАРОМ МЕСТУ!
НИСУ МОГЛИ ДА НАС ПОТИСНУ ИАКО СМО ИЗГУБИЛИ НЕКОЛИКО ДРУГОВА!

ГОСПОДИНЕ КАПЛАРЕ, ЧЕКА ВАС ОРДОНАНС ИЗ ШТАБА!
ДОВЕДИ ГА ОВАМО!

ЕВО НАРЕЂЕЊА! КАДА ГА ПРОЧИТАТЕ, УНИШТИТЕ ГА!

НА КАПЛАРЕВОМ ЛИЦУ БОРЕ ПОСТАДОШЕ ЈАСНИЈЕ. НАРЕЂЕЊЕ ЈЕ ДОНОСИЛО ТЕШКУ ВЕСТ!

МОРАМО СЕ ОДМАХ ПОВУЋИ. НЕПРИЈАТЕЉ ЈЕ УСПЕО ДА СЕ ПРОБИЈЕ НА КРИЛУ. ЈУНАЦИ, МОЖЕТЕ БИТИ ПОНОСНИ НА СВОЈЕ ДЕЛО. МИ СМО ЧАСНО ОБАВИЛИ СВОЈ ДЕО ПОСЛА!

НЕ СМЕЈУ ПРИМЕТИТИ ОДМАХ ДА СМО СЕ ПОВУКЛИ И ЗАТО ОДМАХ ПРИКУПИТЕ СВЕ ЗАЛИХЕ МУНИЦИЈЕ. УПУТИЋЕ О ИМ ОПРОШТАЈНИ ПОЗДРАВ!

И КАДА ЈЕ МАЛО КАСНИЈЕ ЗАШТЕКТАО МИТРАЉЕЗ, НЕПРИЈАТЕЉИ СУ БИЛИ УВЕРЕНИ ДА ЈЕ СРБИМА ДОШЛА ПОМОЋ И ДА ЋЕ ПРЕЋИ У НАПАД...

МОЖЕМО ОЧЕКИВАТИ ДА ЋЕ НАС НАПАСТИ! ВИДИТЕ КАКО СУ ОСУЛИ!

ОДБРАНА ВИСА ОВИМ ЈЕ ЗАВРШЕНА. ОНА ЈЕ УСКОРО ПАЛА У ЗАБОРАВ КАО И МНОГЕ ДРУГЕ БИТКЕ КОЈЕ СУ СВЕДОЧИЛЕ О ХЕРОЈСТВУ ЈЕДНЕ МАЛОБРОЈНЕ ВОЈСКЕ.

ХУМКЕ НА ПАДИНАМА ВИСА ПОКРИЛА ЈЕ УСКОРО ТРАВА, ЗЕЛЕНА ТРАВА СРПСКЕ ЗЕМЉЕ КОЈА ЈЕ БИЛА ВЕЧНА КАО ТУГА МАЈКИ, ОЧЕВА И ДЕЦЕ ПАЛИХ ЈУНАКА...

ПРОРЕЂЕНА КОЛОНА НАСТАВИЛА ЈЕ ПУТ КОЈИ ЈЕ ВОДИО У НОВЕ БИТКЕ ДО КОНАЧНЕ ПОБЕДЕ...

КРАЈ ЕПИЗОДЕ